

Cultuur doelstelling

Wanneer wij de weg kwijt zijn mogen de Engelen ons weer de goede weg wijzen. Wij zijn immers ook als “schaap-volkeren” dwaalziek en eigenwijs om op ónze manier aan het werk te gaan, ook al leidt dat tot destructie. De Engelen zongen in Efratha’s velden het “Ere zij Jahweh”, in de mensen van het welbehagen. Lucas 2:14.

Het Griekse doxa is vertaald door “ere”, wat zoveel betekent als “gunstig”. Dat wijst naar specifieke eigenschappen. Het gaat erom dat de mensen van het welbehagen (van het wel-denken) op aarde vrede zullen hebben. Weldenken heeft als vrucht de vrede. Vrede op aarde binnen het kader van weldenkende mensen, die vrede kunnen stichten en bewaren. Het gaat om duurzaam weldenken.

Jahweh is onze Schepper. Jahweh (hawwah) betekent zoveel als “Het Gebeurt”¹, dus actie, voortgang, geschiedenis, ontwikkeling.

Welnu, de eerste mensen brachten twee zonen voort, modellen voor de ontwikkeling der geschiedenis op aarde. Hun namen zijn Kaïn en Abel. Kaïn werd landbouwer, Abel schaapherder. Bij Kaïn en zijn nazaten zien we al spoedig een tekort aan weldenken, daar zij de natuurwetten overtreden en deze niet voldoende in acht nemen. Zij gaan de aarde in cultuur brengen, wat alleen duurzaam kan volgens het wel-denken. Kaïn en Abel dienen de werkelijkheid steeds voor ogen te houden. Niet om via allerlei logisch lijkende oplossingen het leven in stand te houden, maar om het duurzaam in cultuur brengen van de aarde, van de woeste steppen.

Ploegen

Kaïn begon er vol enthousiasme mee. Hij ploegde de grond om, zaaide en begon te oogsten. Ook de weidegronden gingen er mogelijk aan. De werkelijkheid protesteerde

¹ Wij gebruiken hier de vertaling door dr.ir. G. Hamming, hoogleraar Christelijke Wijsbegeerte te Wageningen, uit zijn boek: Het Sumerisch Testament.

tegen de noeste arbeid van Kaïn. Jahweh nam Kaïn en zijn landbouw-offer niet aan. Jahweh staat immers niet buiten de werkelijkheid, buiten hetgeen wij met Zijn aarde doen. Kaïn en zijn nageslacht behaalde wel tijdelijke successen, wat echter op lange termijn verliezen bleken te zijn. Het was een onmogelijke manier van het in cultuur brengen. De door hen ontgonnen gronden werden na enige tijd weer onvruchtbaar. Dat had Kaïn niet verwacht. Er ontstond erosie en uitputting. Bij droogte stroofde de vruchtbare bovenlaag der aarde weg, en bij erge regenval spoelde de gehele vruchtbare aarde weg. Kaïn zag dat de werkelijkheid heel anders uitpakte dan hij zich deze had voorgesteld. Hij bedacht allerlei technische oplossingen om te redden wat nog te redden viel. Dat ging van kwaad tot erger. Samenwerking met zijn broer was er niet bij.

De Abel-herder

Kaïn legde de basis voor een nieuwe samenleving van eigensoortigen. Met anders denkenden kon hij niet cooperatief samengaan. Abel koos voor de veeteelt, en Kaïn koos voor de landbouw. Er ontstond een groot conflict. Aan de basis van de samenleving van mensen ligt een broedermoord ten grondslag, wat veelbetekenend is!

Toen Kaïn zag dat zijn offer werd afgewezen verviel zijn aangezicht. Jahweh bleef wél met hem spreken en vroeg hem waarom hij ontstoken was. Ook gaf Jahweh hem de raad, dat er bij weldoen verhoging volgde. Wel ontving Kaïn de waarschuwing dat de zonde om de hoek van de deur lag te loeren om toe te slaan. Kaïn hoefde niet voor Abel te vrezen, want zijn begeerte was tot Kaïn. Abel was van Kaïn afhankelijk, was van de landbouw afhankelijk om in leven te blijven, en Kaïn zou over hem kunnen blijven heersen, als eerstgeborene en als leverancier van etenswaren. Kaïn raakte echter intens van slag doordat zijn meeloffer² niet werd aangenomen. Er ontstond een woordentwist, waarop een handgemeen volgde, dat resulteerde in de dood van Abel. Navraag van Jahweh waar zijn broer was leverde het antwoord op, dat Kaïn zich niet geroepen voelde de hoeder van zijn broer te zijn. Met

² Meeloffer, volgens vertaling van M.Wetberg in “Het verbondsboek”.

andersdenkenden kon hij niet overweg, en zeker niet met hen die door Jahweh kennelijk werden voorgetrokken. Het resultaat was een broedermoord. Maar dat heeft gevolgen. Andermans moord is in feite zelfmoord, want Kain sloot zichzelf erdoor buiten de leefgemeenschap. Hij kwam in het isolement terecht.

Het Paradijs -wat ook wel vertaald kan worden met “lustoord”- lag nog maar net achter Adam en Eva. Daar zorgden vier rivieren voor natuurlijke bevoeiing. Hof is ook te vertalen door “aanleg”, dus een aangelegd lustoord. Het lustoord was geen puur natuurgebied, maar een in cultuur gebracht terrein. De mensen erin moesten zorgen voor hun eigen levensonderhoud via planten en bomen, die als voedingsbron dienden. De mensen hadden de taak de hof te bewaren en te bebouwen. Al het zaadzaaiende en vruchtdragende was hun tot spijs, zie

Kain en Abel

Genesis 1:29 ¶ En God zeide: Ziet, Ik heb ulieden al het zaadzaaiende kruid gegeven, dat op de ganse aarde is, en alle geboomte, in hetwelk zaadzaaiende boomvrucht is; het zij u tot spijs

Dus niet het verstekende onder de planten en bomen, o.a. ananas, banaan, braam, framboos, aardbei, rabarber, asperge, etc..

Zij dienden de hof te bebouwen en te bewaren volgens het wel-denken, dat is volgens de wetten van Jahweh. In de hof stonden meerdere bomen, waaronder de boom der kennis des goeds en des kwaads. Daarmee konden zij praktische kennis opdoen, kennis door omgang. Dat was hard nodig, want in cultuur gebrachte grond dient ook bewaard te worden. Wanneer men alleen het eerste doet, het in cultuur brengen door te ploegen en te ontginnen, maar men laat na de grond te bewaren, volgt onherroepelijk de dood. Dan faalt de mens, daar hij in strijd leeft met de werkelijkheid.

De mens kan niet ongelimiteerd de bossen en wouden kappen. Dat werkt verstorend en werkt erosie in de hand. De natuur wordt erdoor verstoord. Bomen en bossen houden de waterstand in de grond hoog, en bij ontbossing dreigt het gevaar van erosie, zodat woestijnen ontstaan.

In het blad “Zo Zit Dat” 5-5-2005 staat dat er elke dag 35-100 plantenen diersoorten verdwijnen in het tropische regenwoud. Oorzaak is het omkappen van de bomen! Zeven procent van het land van onze planeet is tropisch regenwoud. Meer dan de helft van alle dier- en plantensoorten leeft daar. De afgelopen 50 jaar is meer dan de helft van al het tropische regenwoud op aarde gekapt. Het broeikaseffect wordt door de bomenkap versterkt. Van alle houtkap in het Amazonegebied is 80% illegaal. Het duurt eeuwen voordat een gekapt bos weer is hersteld. Uitgestorven dier- en plantensoorten komen echter nooit meer terug! Aldus “Zo Zit Dat”.

Broedermoord

Het leven steekt wonderlijk in elkaar. De mensheid diende zich te vermenigvuldigen, vruchtbaar te zijn, dus een seksuele bezigheid waardoor bevolkingsaanwas, met daarbij rekening te houden via weldenken om de bevolkingsaanwas te kunnen voeden. Het één zit aan het ander vast.

Zie Genesis 1:28 En God zegende hen, en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de aarde, en onderwerpt haar, en hebt heerschappij over de vissen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt!

In Genesis 6:5-8 wordt beschreven dat de combinatie bevolkingsaanwas (seksualiteit) én de techniek om de aarde te bebouwen en de nieuwe mensen te voeden, door de techneuten van die tijd foutief was ingeschat. Dat leidde er uiteindelijk toe dat de zondvloed nodig was om een einde te maken aan de ontstane chaos. Zowel de techneuten als hun technieken kwamen abrupt aan een einde. De aarde was vol wrevel.

Zie Genesis 6:11 ¶ Maar de aarde was verdorven voor Gods aangezicht; en de aarde was vervuld met wrevel.

Wrevel volgens Strongs = chaamaas, dat is onrecht, misdaad, onoprechtheid, valsheid, onrechtvaardigheid, geweldpleging, etc..

De techneuten waren machthebbers geworden, die meenden alles zelf in handen te hebben. Op die wijze kon echter de mensheid niet overleven.

De natuurbeleving (seksualiteit) enerzijds, en de ecologie anderzijds dreigen in een overtrokken techno-cultuur onderworpen te worden aan de macht der technuten, wat fataal eindigt. Wij zien dit vandaag de dag voor ogen, waar de technuten zorgen voor de pil, abortus, euthanasie, gemanipuleerd voedsel, klonen, etc..

De technuten meenden overal wel een oplossing voor te kunnen bedenken.

De mens is hardleers. Na de zondvloed kreeg de mens een kans opnieuw te beginnen. En wat gaf dat te zien? Men begon met standaardisatie, zoals men dat vandaag de dag eveneens doet. Er bestond één standaardtaal, zoals momenteel het Engels de wereldtaal is, met standaardnormen zoals vandaag ISO, etc.. Dit alles gecentraliseerd in één gebouw, de Toren van Babel. Met als gevolg: de spraakverwarring, want men zag door de vele zelf opgezette regels (bomen) het bos niet meer. Alles wil men vanuit één vesting of hemelhoge toren (de EEG te Brussel en Straatsburg) regelen, zoals wij dat gezien hebben tijdens de MKZ en Vogelpest, waar duizenden gezonde dieren werden afgemaakt op last van de Eurocraten. De mens leert het niet, ook niet door schade en schande.

We zien het op alle terreinen van het leven. Kostbare landbouwgronden en mooie natuurgebieden worden opgeofferd aan onze mobiliteit. Overal worden autowegen, spoorbanen, vliegvelden, industrieterreinen, etc.. aangelegd. Het boeren wordt in ons land onmogelijk gemaakt, en als het nog even zo doorgaat, zijn alle boeren om zeep geholpen. Dan zijn wij gedwongen om onze levensmiddelen en behoeften elders te kopen tegen hoge prijzen. Wij mogen van de Eurocraten niet zelfvoorzienend zijn. Dat is de geest van de tijd die de mensen verblindt en een fata morgana voor ogen spiegelt. De werkelijkheid is anders.

Na verloop van tijd zag Kaïn dat zijn offer afgewezen werd en dat van zijn broer Abel aangenomen. Zoiets leidt tot moord, want wie nog gelijk Abel volgens de natuurwetten wil leven en handelen wordt letterlijk en

figuurlijk vermoord. Hoe zijn de artsen die op natuurlijke basis de mensen wilden genezen niet tegengewerkt door de pharma-industrie en hun handlangers?

In de Kaïn-cultuur mag men geen zelfstandig denker zijn, maar men moet meelopen met de massa en het bevoegd gezag gehoorzaam zijn in álles.

Twee offeraars: Kaïn en Abel

Dissidenten of zij die melding maken van fouten in de samenleving kunnen erop rekenen dat zij worden uitgeworpen. Kaïn en de Babel-geest willen éénheid, uniformiteit, met als

doel te overleven volgens eigen inzichten, of om gezamenlijk ten onder te gaan als het uit de hand loopt. Maar ook omdat men daarmee dictatuur kan brengen en de mensen onmondig kan maken.

De volgende tekst uit Genesis 6:5-7 is overgenomen van dr. Ir. G. Hamming, uit "Het Sumerisch Testament".

De verteller van het zondvloedverhaal in het Sumerisch Testament weet de ramp aan de overbevolking en begint Genesis 6 met de woorden:

Toen de moderne landbouwcultuur op aarde in omvang toenam en zij dochterculturen vormde. En in vers 5-6 lezen we: toen Het Gebeurt zag dat de slechtheid van de moderne cultuur groot was op de aarde en dat alles wat ze verzonnen alleen maar slecht was, toen speet het Het Gebeurt dat Hij de moderne cultuur op de aarde gemaakt had en het verdroot Hem in Zijn hart. En Het Gebeurt zeide: Ik zal de moderne cultuur die Ik geschapen heb, in het landbouwgebied uitroeien, de mensen zowel als het vee en het kruipend gedierte en het gevogelte des hemels; want het berouwt Mij, dat Ik hen gemaakt heb.

We zien het voor ogen voltrekken dat vele plantensoorten en diersoorten uitsterven, als gevolg van ons foutieve beheer van de aarde. Door

pesticiden en vervuiling van het milieu, door de bevolkings-explosie en de run op bodemschatten zijn veel dier- en plant soorten eraan gegaan.

Wat nog overblijft bergen wij in dierentuinen op, en of wij manipuleren de zaden. Wij leven opnieuw in de dagen van Noach vóór de zondvloed en zien de mensheid eten, drinken en vrolijk zijn, zónder weldenken. De zondvloed was een grote ramp die weliswaar zorgde voor nieuwe mogelijkheden van herstel. Blijkbaar vond Jahweh het redden van de ecologie belangrijker dan het

Abel en zijn offer aangenomen, Kaïn afgewezen

sparen van een over-zondige mensheid. De adamah of aarde is de cultuurgrond, ook wel de grondslag voor de cultuur. Kaïn en Abel kunnen wij zien als verschillende cultuurvormen. Wanneer Kaïn zou weldenken zou het gevolg ervan zijn de verhoging. Kaïn dacht niet wel, maar volgde zijn korte termijn inzichten, waardoor hij zich verlaagde en faalde. Kaïn had evenzeer als hij schaapherder geworden was gefaald, en Abel had zichzelf verhoogd wanneer hij landbouwer was geworden. Het gaat om het principe van het weldenken, ja dan nee. Kaïns korte termijn denken leverde in het begin wel meer winst op. Zijn landbouwgronden lagen er aanvankelijk mooi bij en gaven vruchten. Op langere termijn ontstond de erosie en uitputting. Hij hield kennelijk geen rekening met het feit dat de grond ook rust nodig heeft, een sabbatsrust om de 7 jaren. Alle voordelen die Kaïn in het begin verkreeg, vielen weg tegen de verliezen erna. Kaïn wilde de werkelijkheid van Jahweh niet volgen, van de actie van “Het Gebeurt”, maar wilde zélf alles laten gebeuren volgens eigen inzichten. Hij wilde zelf bepalen wát er gebeurde.

Na de teleurstelling van Kaïn ontstond er een woordenwisseling met Abel, die uitliep op broedermoord. Immers, de waarschuwing was reeds

geschied, dat de zonde aan de deur lag bij ongehoorzaamheid. Daarin volhardde Kaïn. Kaïn sloeg zijn broer dood en begroef hem in de aarde, de aarde waaruit hij zijn zegen verwachtte en waarop hij bezig was te verbouwen. Vanuit die aarde riep een stem des bloeds. De aarde leverde niet meer zijn vorige opbrengsten op wegens uitputting. Maar wat kan Kaïn gezien hebben na de begrafenis van Abel? Dat bloed een goede bemesting is. In ieder geval zijn de technuten erachter gekomen dat de landbouwgronden bemesting nodig hebben. Vandaag de dag hebben wij kunstmest en allerlei overbemesting. Waar is dan het einde? De werkelijkheid protesteert tegen de techno-uitbuiting. We zien momenteel de opwarming van de aarde, het broeikas-effect, en het mislukken van oogsten, met dat de waarde en kwaliteit van zaden en landbouwproducten snel achteruit gaat.

Techniek is een creatieve dienst aan de mensheid, en de ontplooiing van creativiteit is een Goddelijke opdracht. Creativiteit in het stoffelijke domein vindt een parallel in het geestelijke domein. Onze maatschappij is geheel afhankelijk geworden van techniek en technocraten, gezien het genot en gemak dat de mens dient. De huidige techniek heeft een zeer grote invloed op onze waarneembare omgeving, en heeft niet alleen maar voordelen. De techniek schrijdt met grote sprongen voorwaarts, wat ook schaduwzijden heeft. De mens meent dat hijzelf alles wel kan oplossen via techniek. Op die wijze vindt de ontmythologisering plaats van oude mythen, maar ook van eeuwenoude geloofswaarheden.

Cultuur

Het woordje cultuur komt van het Latijnse colere, dat is bouwen. Jahweh heeft ons van gaven voorzien om daarmee te bouwen, de aarde in cultuur te brengen. Door de eeuwen heen hebben wij mensen al wat afgebouwd. Veel daarvan is weer vergaan en was niet blijvend. Het gaat bij al ons bouwen om de vraag of onze werken en producten het waard zijn om te overleven, of ze Gode behagen. Er zijn ontzettend veel werken die Gode niet behagen en rijp zijn voor verbranding. De zondvloed was een water-oordeel, maar in de nabije toekomst volgt het vuur-oordeel. Jesjoea zal het cultuurleven en de cultuur van alle volkeren beoordelen. Hij werd ons in het cultuurleven gelijk en kwam in

aanraking met de Egyptische, Israëliëse en Romeinse cultuur. Hij groeide op in Galilea, waar men niet veel goeds van verwachtte. Waarschijnlijk is Jesjoea tussen Zijn 12e en 30e jaar in Europa geweest, waar Zijn oom Jozef van Arimathea in Engeland tinnijnen exploiteerde. Jesjoea groeide niet op in een paleis-cultuur zoals Mozes en Salomo, maar in eenvoud. Na Zijn 30e jaar trok Hij rond als prediker, zonder beroep en inkomstenbronnen. Hij richtte geen religieuze geestelijke cultuur op en stichtte geen kerken met een betaalde geestelijke stand erin. Zijn rijk dat Hij predikte was niet van deze wereld-aioon, niet van dit tijdperk. Hij leefde min of meer aan de rand van de samenleving, hoewel Hij er midden in stond. In die samenleving liep alles tamelijk gesmeerd, zoals ook vandaag de dag, met onderwijs, tempeldienst, belastingen, geldsystemen, rechtsspraak, verzorging en verdediging, etc.. Er was handel en nijverheid, landbouw en veeteelt, vervoer, visserij. Momenteel zijn we “opgescheept” met technologische vooruitgang, waardoor wij mobiel zijn en beschikken over wereldwijde communicatie-systemen. Wij proberen er een maakbare samenleving van te maken, wat valt onder het begrip “Externe cultuur”.

De laatste jaren heeft men de mond er vol van, de maakbare samenleving. Men gaat ervan uit dat de mens de loop der geschiedenis in eigen hand heeft. Dat is soms inderdaad het geval. En het streven om veranderingen aan te brengen om tot een optimaal leefbaar klimaat te komen, is toe te juichen. Wat zien wij echter voor ogen? De samenleving wordt inderdaad gemaakt, maar niet door de burgers. Abel wordt aan de zijlijn gezet en Kaïn zal het wel eens eventjes voor elkaar maken. Kaïn heeft alle macht tot zich getrokken, om Abel allerlei regels en wetjes voor te schrijven, met daarbij de dreiging van moord en doodslag bij niet-navolging ervan.

Er zullen echter werkelijke cultuurwaarden geschapen dienen te worden. De Geest van Elohim of de geestesgesteldheid van Jesjoea zal in ons dienen te zijn, waardoor wij met Hem sterven aan al onze eigenwaan om met Hem op te staan uit het graf tot een nieuw leven, een vernieuwd denken, het onbaatzuchtige cooperatieve weldenken. Dan alleen zullen wij tot ontplooiing komen van ons bewustzijn en van de aarde. Onze geestelijke zintuigen dienen zich te ontwikkelen. Door onze eigen

inzichten te volgen, zoals onze voorvaderen van het Huis Israëls en het Huis Juda deden, ontstond afgoderij, waarop de scheidbrief volgde. Jesjoea kwam om de zonden van Zijn volk weg te nemen. De duisternis waarin wij leven is de verblindheid. Hij kwam als het Licht der wereld, om de verblindheid weg te nemen en ons wijs te maken in de kennis van Jahwehs wegen, de weg der waarheid, waardoor de onwetendheid wordt weggenomen. Immers, door onwetendheid zondigen veel mensen. Dat is de brede en gemakkelijke weg, waarop wij onze verantwoording voor onszelf en voor de samenleving niet opnemen. Dat deed Kaïn ook niet, die geen hoeder van zijn broer wilde zijn. De smalle weg en poort tot het waarachtige leven opende Jesjoea in Zichzelf, door de werkelijkheid te brengen en de waarheid te demonstreren in leer en leven. In Kaïn sprak het Goddelijke niet, en vandaar dat hij tegengesteld leefde in een geestelijke duisternis. In zijn dwaasheid vermoordde hij zijn eigen broer, waarin NB wél het Goddelijke licht aanwezig was, waardoor de zuivere aanbidding en leefwijze tot stand kwam. Niemand zal buiten de wáre Gods-verering kunnen, en vandaar dat altijd het leven gezuiverd dient te worden van alle fouten. Het christendom moet zich blijven ontwikkelen. Leer en leven zullen met elkaar in overeenstemming dienen te zijn.

Seneca

De harde werkelijkheid

Bezien wij de wereldgeschiedenis, dan is dat een onafgebroken relaas van oorlogen, geweldplegingen, moorden en bloedbaden. De mensheid kent niet het Goddelijke leven van liefde en barmhartigheid, zoals Abel rechtvaardig was en de rechtvaardigheid deed.

1 Johannes 3:12 Niet gelijk Kaïn, die uit den boze was, en zijn broeder dood sloeg; en om wat oorzaak sloeg hij hem dood? Omdat zijn werken boos waren, en van zijn broeder rechtvaardig.

Medelijden is een ziekelijk verschijnsel, volgens Seneca. Wij zien dan ook dat dit “ziekelyke verschijnsel” niet door de meeste volkeren wordt vertoond. Het is een harde wereld waarin wij leven, met uitzondering van één volk waar wél de liefde en barmhartigheid te vinden is. Dat is

het volk van Jahweh, Israëel, dat verstrooid is als schapen over de aarde, maar hoofdzakelijk in het Westen woont. Vanuit het christelijke Westen is zending en barmhartigheid bewezen aan vreemdelingen en andere volkeren in nood. En ook onderling is dat te zien, in de vele tehuizen voor daklozen, zieken en hulpbehoevenden. Bij vele andere volkeren (de bok-volkeren) zien wij dat mensen die zichzelf niet kunnen verdedigen om te overleven maar moeten sterven. De samenlevingen op aarde zijn maatschappijen zónder werkelijk samen-leven en zónder werkelijk maat-schap. De volkeren op aarde kennen nog wel de passie (eros), maar niet de ware liefde (agapè). Het type mensen dat nu de wereld bewoont - op enkele uitzonderingen na- is gelijk aan het type uit de dagen van Noach vóór de zondvloed, n.l. vol wrevel, oorlogszuchtig, zelfgericht, zoals Kaïn en Ezau. Juist in die verdorven samenleving kwam Jesjoea met Zijn evangelieboodschap van het Rijk van Jahweh voor armen en verdrukten. Hij toonde wat de mens behoorde te zijn en hoe de mens om diende te gaan met de natuur. Fel kon Hij ageren tegen de misstanden onder de mensen, vooral tegen de leidinggeevenden en hun arrogantie van de macht. We zien dat de mensheid vandaag de dag ook nog steeds haar eigen programma volgt om de aarde in cultuur te brengen, terwijl Jesjoea demonstreerde hoe de cultuur van het Rijk van Jahweh vanuit een vernieuwd hart zich bouwde. Het gaat erom dat eerst de bron, het hart van de mens zuiver wordt gemaakt, waarna de bevochtiging van de omgeving pas een positief resultaat zal kunnen afwerpen. Pas dan ontstaan er vreedzame en wel-denkende mensen, gelijk Abel, die handelen overeenkomstig de liefde van Jahweh. Zij weten zich onder alle omstandigheden naar behoren te gedragen, wanneer zij op hun plaats zijn. Zelfbewust blijven zij zichzelf, hetwelk een levenskunst is die maar door weinigen wordt verstaan. Zij hebben zeker grote interesse in het leven, in het wáre leven, om opbouwend bezig te zijn. Jesjoea investeerde in de mensen, hoewel dat veelal een vruchteloos werk scheen te zijn. Zijn handelen dwong respect af bij de bevolking, hoewel er niet veel navolging van kwam. Zijn taal was duidelijk, waarachtig en eenvoudig, zodat men uitriep: Nooit heeft iemand op déze wijze tot ons gesproken! Zie Johannes 7:46

De dienaars antwoordden: Nooit heeft een mens also gesproken, gelijk deze Mens.

Het gaat om de werken van de mensen, om onze werken, zoals blijkt uit 1Johannes 3, zie vorige pagina.
Zijn onze werken boos òf zijn ze rechtvaardig.

Geloof én werken

Maakt de boom goed, en zijn vruchten zullen vanzelf goed zijn, Mattheus 12:33.

Het gaat om de werken der mensen, dus van ons. Zijn ze goed òf zijn ze slecht. Van Kaïn waren ze boos, dus slecht. Van Abel waren ze rechtvaardig, dus goed.

Jesjoea werkte eveneens aan, voor en in de mensen, Johannes 9:4, 15:36, 17:4. Werken is een opdracht, een missie. Elk mens op aarde heeft zo'n missie, een taak om te volbrengen. Die taak staat in verband met onze houding tegenover onze Schepper en medeschepselen. De eerste mensen werden in een hof geplaatst als testruimte, om de hof te bewerken en

te beschermen. De natuur moest worden gecultiveerd door mensenhanden. Maar ook de mens zelf moest worden gecultiveerd, om vervolmaakt te worden. Het gaat om de levensprestatie van ons mensen, in gehoorzaamheid aan de wil van de Schepper. Ook toen de mens faalde bleef hij een cultuurbouwer, maar dan veelal in afwijkende zin. In Adam en Eva was een door Jahweh gegeven vernieuwd beginsel, alsmede in hun nageslacht. Kaïn week daarvan af omdat hij uit den Boze was, daar hij een ándere vader had, en niet de genen van Adam, 1Johannes 3:12. Bij de nazaten van Adam zien wij de nieuwe cultuur verschijnen zoals Jahweh dat wil, zij het nog onvolmaakt en op veel dingen beïnvloed door het kwade. In Kaïn echter zien wij het verval, de broedermoord, het geweld, en de liefdeloosheid (ben ik mijns broeders hoeder).

Het is de Torah die de mensen beschermt tegen onmenselijke handelingen, waarbij elk mens als mens wordt geëerbiedigd. De sociale

wetgeving zorgde ervoor dat mensen nooit levenslang achtervolgt konden worden door schuldeisers. Israël was tot vrijheid en levensvreugde geroepen. Vandaar dat Jesjoea steeds terugwees naar de Wet. Niet dat Hij gekomen was om die te ontbinden. Hij paste de Wet toe op geheel het leven. Géén terugtrekking uit het leven, gelijk de asceten en monniken. Ook geen verheffing tot adellijke stand. Nee, gewoon een staan in het volle leven, om het werk van Zijn Vader te volbrengen. Wanneer Jesjoea de vraag stelt in Mattheus 16:26 “*Wat zou het de mens baten zo hij de gehele wereld gewon en schade leed aan zijn ziel (leven)*”, veracht Hij de wereld of aarde niet. Hij zet de mens niet op non-actief. Nee, het gaat allereerst om de ziel en verhouding van de mens tot Jahweh, om het leven van mens als mens. Jesjoea leerde geen Griekse denkwijze over een “onsterfelijke ziel”, daar de mens een levende ziel is, en de ziel die zondigt, zal sterven. Het gaat in dezen om de bevrijding van de aardse gebondenheid, om de innerlijke gehechtheid aan de kwade dingen.

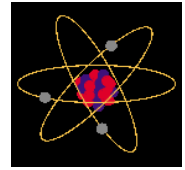
De mens mag best “bezit” hebben, wat door de Torah wordt geregeld, met algehele persoonlijke vrijheid. Dan wordt herstel van het Paradijs zichtbare realiteit. Onze samenleving is verdeeld in allerlei hokjes. Men spreekt ook over “zuilen”. Overal trekken wij grenzen, tussen geestelijk en natuurlijk, tussen profaan en gewoon, tussen aards en hemels, etc.. Het Evangelie maakt geen hokjes. De ganse schepping dient te worden vrijgemaakt van de dienstbaarheid,

Romeinen 8:21 Op hoop, dat ook het schepsel zelf zal vrijgemaakt worden van de dienstbaarheid der verderfenis, tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods.

Alle dingen moeten weder opgericht worden, dat is in eer worden hersteld. Vandaar dat Jesjoea álle macht heeft ontvangen van Zijn Vader om dat te doen, gezien Hij volkomen de Torah eerbiedigde. Het gaat in het Evangelie niet slechts uit het redden van zielen. Het gaat erin om het herstel van de ganse schepping, met name het schepsel, en het herstel van het volkeren leven op aarde, de wederoprichting van Zijn koninkrijk.

Techno-exploitatie cultuur

De mens moest de aarde bebouwen en de hof bewaren. De Kaïn-mens ging echter de aarde exploiteren en de stof technologisch bewerken, wat het eindresultaat levert dat wij nu in het atoom-tijdperk leven. Wij leven op de aarde die omgetoverd is tot een nucleaire krater, die elk moment kan uitbarsten.

De mens deed uitvindingen o.a. om zijn eigen energie te sparen, om machines voor hem te laten arbeiden, om zijn mobiliteit te vergroten. De fiets, de motor, de trein, de auto, het vliegtuig, het schip, etc.. zijn vindingen die ons gemak dienen. De mens denkt dat hij zijn rechten kan laten gelden op vergroting van zijn mobiliteit, ook al hangt daar een duur prijskaartje aan. Het kost levens van medemensen en dieren, en mogelijk kost het zijn eigen leven. Wanneer een automobilist een dier

aanrijdt, is het dier -dan wel de eigenaar van het dier- in de hedendaagse optiek de schuldige.

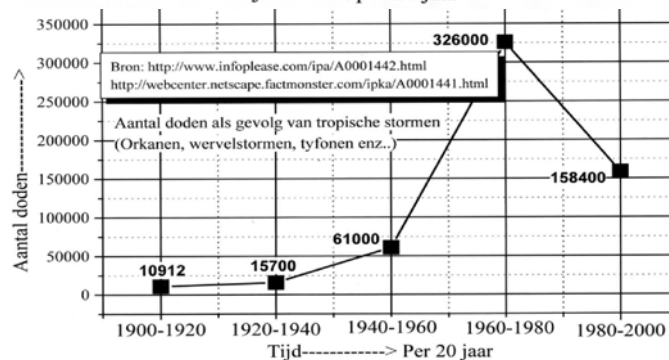
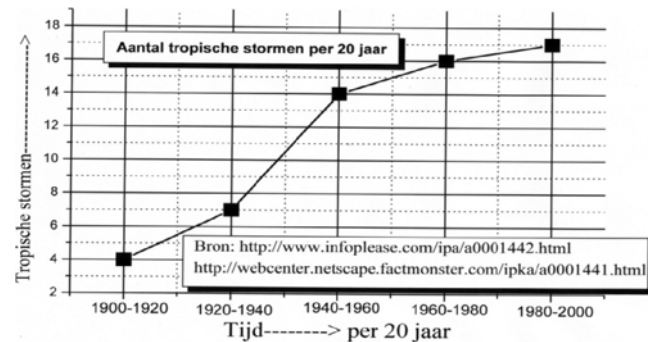
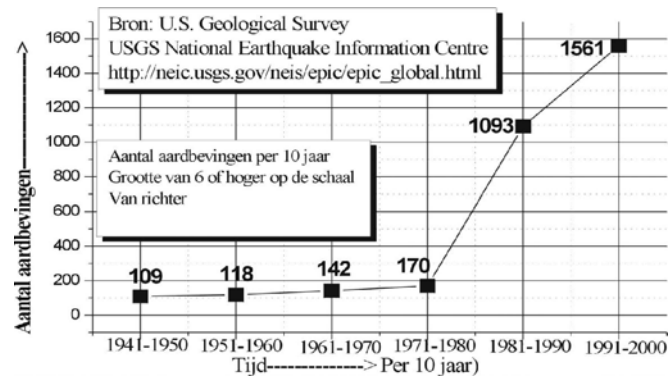

Het dier als levend wezen moet wijken voor de techno-uitvindingen. Vreemde wereld wanneer men er goed over nadenkt. Een hond die even de benen neemt en het gevaar van de snelle auto's

onderschat wordt aangereden. De schade denkt men te mogen verhalen op de eigenaar van het dier. Echter, het zou precies andersom moeten zijn. De automobilist zou het dier dienen te vergoeden dat hij heeft doodgereden. Hij heeft immers schade aan een levend wezen toegebracht! Materiele schade is te vervangen, een levend wezen niet. Wij als mensen behoren de dieren te beschermen tegen de gevaren van onze mobiliteits-cultuur. Een dier is immers een mede-schepsel.

En dan de rampen die wij over onszelf uitroepen vanwege ons foutief omgaan met de aarde en de bodemschatten. Vanwege ons ingrijpen in de natuur ontstaan er rampen van grote omvang. Het verkeerde omgaan met de natuur wrekt zich op grimmige wijze.

De statistieken liegen er niet om:

De Almacht

Het is een groot waandenkbeeld van de meeste mensen dat zij net als Kaïn denken zelf iets te kunnen doen, los van Elohim. De mens kan in

werkelijkheid niets doen. Alles in de kosmos gebeurt, gewerkt door “de Almacht”.

Spreuken 8:15 Door Mij regeren de koningen, en de vorsten stellen gerechtigheid.

Wij, de mensen en wereldleiders, kunnen echt niets, daar álles gebeurt. Heel de geschiedenis is een gebeuren van “de Almacht!”. Wij kunnen van alles en nog wat uithalen, maar wij kunnen Zijn plannen niet verijdelen.

Jesaja 46:10 Die van den beginne aan verkondigt het einde, en van ouds af die dingen, die nog niet geschied zijn; Die zegt: Mijn raad zal bestaan, en Ik zal al Mijn welbehagen doen

Jesaja 44:28 Die van Cores zegt: Hij is Mijn herder, en hij zal al Mijn welgevallen volbrengen; zeggende ook tot Jeruzalem: Word gebouwd; en tot den tempel: Word gegrond.

Wij menen wel dat wij zelf iets kunnen doen, want dat niet te erkennen zou onze eer te na zijn, maar in werkelijkheid kunnen wij niets. Hoewel we wél verantwoordelijk staan voor al onze daden. Ook Jesjoea kon niets uit zichzelf:

Johannes 5:30 Ik kan van Mijzelven niets doen. Gelijk Ik hoor, oordeel Ik, en Mijn oordeel is rechtvaardig; want Ik zoek niet Mijn wil, maar den wil des Vaders, Die Mij gezonden heeft.

Farao verhardde zich en stond geheel verantwoordelijk, en toch kon hij niet anders. Alles verliep zoals de Almacht het liet gebeuren. In zekere zin zijn wij geprogrammeerd, ondanks onze “vrije” wil. Jozef erkende het dat niet zijn broers -hoewel deze geheel verantwoordelijk waren- hem naar Egypte hadden verkocht, maar dat het de besturing van Jahweh was:

Genesis 50:20 Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij gedacht; doch God heeft dat ten goede gedacht; opdat Hij deed, gelijk het te dezen dage is, om een groot volk in het leven te behouden.

Ps.105:17 Hij zond een man voor hun aangezicht henen; Jozef werd verkocht tot een slaaf.

Openbaring 17:17 Want God heeft hun in hun harten gegeven, dat zij Zijn mening doen, en dat zij enerlei mening doen, en dat zij hun koninkrijk het beest geven, totdat de woorden Gods voleindigd zullen zijn.

Zie ook 1Kronieken 10:14. Dit leidt niet tot fatalistisch denken en handelen, maar tot vertrouwensvolle overgave aan Jahweh.

(Wordt vervolgd in een volgende brochure: Arbeid Adelt)